

SB-0075/01-74
103

SB-0075/01-74

6.4.1974

Stredoslovenský KV KSS
do rúk s.ved.tajomníka
Pirošika

Výtlačok č.2

Banská Bystrica

Vážený súdruh vedúci tajomník!

V prílohe Vám predkladám správu o vyhodnotení poznatkov za I.štvrtrok 1974, majúce vplyv na socialistickú výchovu mladého pokolenia.

N á ě e l n í k :

vypracoval _____
 Sublasť _____
 Opisal _____
 opravil _____
 lož. ala Počet list. 5
 , zašl. znak U 1 1980
 , dňa 5. rokov

15

2

Výtlačok č. 2

S P R Á V A

o vyhodnotení poznatkov za I. štvrťrok 1974 majúce vplyv na socialistickú výchovu mladého pokolenia

Pri zaistovaní úloh, vyplývajúcich z uznesenia ÚV KSČ zo dňa 4. 7. 1973o socialistickej výchove mladého pokolenia v rámci Stredoslovenského kraja v hodnotenom období boli zaznamenané poznatky najmä na úseku náboženského ovplyvňovania mládeže.

Nepriateľská činnosť, reakčného katolíckeho kléru usmerňovaná predstaviteľmi Vatikánu a Slovenským ústavom Cyrila a Metoda /SÚCM/ v Ríme, predstavuje hlavné nebezpečenstvo intenzívneho ideologického pôsobenia a ovplyvňovania, predovšetkým mládeže.

Reakčná časť rim.-kat. kléru, ako aj sfanatizovaní laici sú vykonávateľmi záverov Vatikánu, čo sa prejavuje najmä v aktivizácii náboženského života vôbec. Sú snahy prevádzať náboženské obrady mimo kostola a najmä pôsobiť ideologicky na mládež a jej výchovu, rozširovaním závadnej náboženskej literatúry posielanej k nám rôznymi kanálmi z Vatikánu.

Aktívnymi propagátormi náboženského života medzi mládežou sú predovšetkým mladí rim.-kat. duchovní, ktorí ukončili štúdium v posledných rokoch. Títo okrem vyučovania náboženstva v prázdninových obdobiach organizujú s mládežou výlety, športové podujatia a tzv. miništranské krúžky. Zvýšený záujem o výuku náboženstva zo strany školopovinnej mládeže sa

najviac prejavuje v okresoch Žilina, Dolný Kubín a Žiar nad Hronom.

Vplyv a činnosť zahraničných cirkevných centier pokračuje v nezmenených formách a to pravidelné vysielanie vatikánskeho rozhlasu, organizované relácie pátra Bohuslava, zasielanie rôznej náboženskej literatúry buď priamo, alebo prostredníctvom VC cez územie Poľska a Maďarska a prostredníctvom našich občanov pri ich výjazdoch do zahraničia.

Relácie vatikánskeho rozhlasu sa neustále menia a prispôbujú tak, aby sa tieto stali pútavými pre mladých ľudí. Sú to rôzne náboženské kvízy pre mládež a na dávané súťažné otázky žiadajú o zasielanie písomných odpovedí. Posledne takýto náboženský súťažný kvíz bol vysielaný pre mládež pod názvom "Koperník a Kristus", v ktorom odznelo 13 súťažných otázok zameraných najmä na históriu náboženstva a na jeho poslanie pri výchove mladého človeka. Niekoľko odpovedí na súťažné otázky zo strany mladých bolo odoslané i z nášho kraja.

V rozhlasových reláciách je mládež nabádaná k zakladaniu a upevňovaniu "klubov mladých" a k spoločnému počúvaniu náboženských relácií. Poslucháči z radov mládeže naväzujú a upevňujú písomné kontakty s vatikánskym rozhlasom konkrétne s pátrom Bohuslavom, ktorého žiadajú o zasielanie rôznej náboženskej literatúry a dávajú návrhy na organizovanie ďalších náboženských kvízov.

Činnosť vatikánskeho rozhlasu a SÚCM v Ríme, predstavuje v súčasnej dobe nebezpečné ideologické ovplyvňovanie mladého pokolenia.

Na vysokých školách v kraji sa zisťuje, že okrem osôb profesorského zboru, ktoré boli stranícky riešené, je značný počet poslucháčov, ktorým rodičia boli vylúčení alebo vyškrtnutí z KSČ. Napríklad na VŠD v Žiline študuje v súčasnej dobe celkom 160 takýchto poslucháčov. Na lekárskej fakulte v Martine je 8 takýchto poslucháčov. Na ďalších vysokých školách tento údaj nebol ešte ustálený.

I keď k činnosti týchto poslucháčov nie sú získané závažnejšie štb. poznatky, trvajú reálne podmienky pre pôsobenie a pretrvávanie rôznych škodlivých ideológií.

V okrese Martin v uplynulom roku sa začalo rozmáhať nelegálne hnutie mládežníckych organizácií tzv. "tramských osád" podľa vzoru Západu. Činnosť týchto skupín spočívala v turistike do prírody podľa vlastných predstáv a smerníc, ktoré jej členovia museli dodržiavať. Skupiny "tramské osady" si dávali západné názvy a mali 6 až 10 členov, prevažne z radov robotníckej a školskej mládeže. Spôsob zakladania "tramských osád" bol do okresu Martin prenesený z Čiech chlapcami, ktorí vykonávali základnú vojenskú službu v ČSR.

Prvá "tramská osada" vznikla už v roku 1971 pod názvom NEW GATE /Nová brána/.

Podľa vzoru tejto neskoršie vznikli ďalšie skupiny "milovníkov prírody" pod názvami DALTON, OHIO, MONTANA, SONORA, REINA a PODKOVA.

Väčšina týchto skupín si viedla kroniky a pamätníky, v ktorých zaznamenávali svoju činnosť. Cieľom a snahou každej "tramskej osady" je mať vlastnú "búdu" k čomu využívali najmä staré seníky v odľahlých miestach v prírode.

Zásadou, ktorou sa riadia všetky "tramské osady" je poriadanie zrazov, tzv. potlachov a slezín. Potlach sa usporiada na výročie založenia osady. Aktérom je osada, ktorá slávi výročie svojho založenia. Na potlach sa pozývajú formou písomných pozvánok zasielaných poštou, tým "tramským osadám", s ktorými udržujú styk. Takto často dochádza k masovým stretnutiam rozličnej mládeže, ktoré sú bez priameho dohľadu a kontroly. "Tramská osada" NEW GATE organizovala v auguste 1973 dvojdnový potlach v Necpolskej doline, kde sa zúčastnilo na 220 mladých ľudí takmer z celej republiky. V programe tohto zrazu boli zaradené rôzne hry, ako napr. vrhanie lasom, hod kladou, nožom a sekerou, bežecké preteky, športové a iné "zálesácke" hry.

Podľa zistenia činnosť "trampských osád" nepriamo podporoval i denník ĽUD, ktorý vo svojom štvrtkovom vydaní prinášal rubriku "Pod modrou oblohou" určenú tradícii trampingu a všetko čo s ním súvisí. Toto vo veľkej miere viedlo k bezprostrednému rozširovaniu a upevňovaniu činnosti "trampských skupín" ako i odklonu jednotlivcov od turistických oddielov, z čoho vyplýva i súčasný nezáujem o organizovanie v turistických oddieloch, resp. V SZM.

Z prevedeného rozboru štruktúry martinských trampských skupín vidno, že združujú neplnoletú mládež, častokrát ešte len školského veku, pričom nemožno vylúčiť skutočnosť, že títo sú ovplyvňovaní negatívnym chovaním a vystupovaním starších členov skupín, medzi ktorými sa nachádzajú i osoby závadové z hľadiska kriminality, dopúšťajúci sa rôznej trestnej činnosti.

Podľa zistenia možno konštatovať, že činnosť trampských osád je orientovaná na "západný štýl" života a preberanie jeho zvyklostí, ktorých negatívne prvky môžu najmä u mladého pokolenia odkryť staré prežitky a tým narušovať optimálne výchovné pôsobenie našej spoločnosti na mládež.

Vzhľadom k tomu, že išlo o nelegálnu činnosť uvádzaných skupín, bolo prevedené ich rozloženie a o výsledku bola spracovaná podrobná informatívna správa pre OV KSS Martin s cieľom prevedenia príslušných opatrení na OV SZM.

N á č e l n í k :

